

SANASTO

Lukemistoon liittyvässä sanastossa noudatetaan seuraavia periaatteita:

1. Substantiiveista annetaan yleensä vain yksikön nominatiivi, suku (*m.*, *f.*, *n.*) ja deklinaatio roomalaisella numerolla. Esimerkiksi адъ *m.* I = maskuliini, I deklinaatio. Poikkeuksena ovat VI deklinaation *n*- ja *t*-vartaloiset neutrit, joiden taivutustyyppiä ei voi päätellä yksikön nominatiivista. Niistä annetaan myös yksikön genetiivimuoto, esim. имѣ *n.* VI nimi, *gen.* имене. Poikkeuksellisista taivutusmuodoista mainitaan tarpeen mukaan erikseen.

2. Adjektiiveista annetaan vain maskuliinin yksikön nominatiivimuoto, esim. драгъ ‘kallis’. Taipumattomista adjektiiveista mainitaan erikseen.

3. Verbeistä annetaan infinitiivimuoto, aspekti (*pf.* = perfektiivinen, *impf.* = imperfektiivinen), konjugaatio roomalaisella numerolla sekä mahdollinen alatyyppi. Esim. stradati *impf.* III/c kärsiä = imperfektiivinen, III konjugaatio, *c*-tyyppi. Näillä tiedoilla lukija voi kieliopin antamia sääntöjä soveltaen muodostaa kaikki muodot lähes kaikista verbeistä.

Jos verbin infinitiivi ei säännöllisistä ääntenmuutoksista johtuen ilmaise yksiselitteisesti infinitiivivartaloa, annetaan artikkelin lopuksi preesensvartalo. Tämä koskee lähinnä I konjugaation *a*-tyyppiä ja III konjugaation *b*-tyyppiä. Esim. vesti *pf.* I/a johtaa, viedä; *pr.* ved-e- ja mrěti *impf.* I/a kuolla; *pr.* мър-e-. Preesensvartalo annetaan myös I konjugaation *b*-tyypin ja III konjugaation *c*-tyypin verbeistä, jos infinitiivi- ja preesensvartalon välillä on astevaihtelua. Esim. imati *impf.* I/b ottaa; *pr.* jeml-e- ja lijati *impf.* III/c valuttaa; *pr.* lěj-e-. Epäsäännöllisten verbien yhteydessä viitataan kielioppiin.

Prefiksit on selkeyden vuoksi erotettu verbeistä viivalla, esim. въз-вратити *pf.* IV/b palauttaa. Jos sandhi-muutokset (kts. **Luku I: 3.10.**) hämärtävät morfeemirajan, annetaan suluissa selvennys, esim. izditi *pf.* I/a kuluttaa, tuhlata (iz-žiti).

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

Jos verbistä esiintyy sekä perfektiivinen että imperfektiivinen variantti, eikä niiden välillä ole muuta kuin aspektuaalinen ero, sekundaarisen imperfektiivisen verbin (kts. **Luku II: 13.**) yhteydessä viitataan perfektiiviseen, esim. *raz-afati impf.* III/e, kts. *raz-oriti*.

Sanasto ei sisällä tekstissä esiintyviä lukusanoja (kts. **Luku VI**) eikä substantiiveista johdettuja possessiivadjektiiveja (**Luku V: 9.**).

a

abъje adv. heti, välittömästi
adamъ m. I Aatami
adъ m. I helvetti
afedronъ m. I peräaukko
akila m. II Akylas, Aquila
alavestръ m. I alabasteriastia
alъkati impf. III/c paastota, nähdä nälkää
alfa f. II alfa (kreikan aakkoston ensimmäinen kirjain)
aminъ adv. aamen; myös *aminъ*
andřejа m. II Andreas
angelъ m. I enkeli
arxierejъ m. I ylipappi
arxisinagogъ m. I tempelin esimies
asirejъ m. I assyrialainen
ašte konj. jos; *ašte li...* jos taas
avě adv. julki, ilmi; ~ *tvoriti* paljastaa, tuoda julki
avraamъ m. I Abraham
avъgustъ m. I Augustus
azъ pron. minä

b

besěda f. II puhe, keskustelu, puheenparsi, murre
beskonъčъnъ adj. loputon
bez prep. (kts. **Luku VII: 3.**)
bezumъnъ adj. järjetön, tyhmä
běda f. II köyhyys, kurjuus
bělorizъсь m. I maallikko (ts. muu kuin kirkon työntekijä)
běstvo n. I pako
běsъ m. I riivaaja, demoni
běsъnovati sę impf. III/d olla riivattu
běsъnъ adj. riivattu
bisъгъ m. I helmi
blagodětъ f. III mielihyvä, siunaus, kiitollisuus
blagosloviti pf. IV/b siunata
blagověstovati impf. III/d julistaa, ilmoittaa
blagovolěnyje n. I hyvä tahto
blatъnъskъ adj. balatonilainen, pannonialainen
blazniti impf. IV/b suuttua (keneen, mihin: *o komy, česomy*)

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

blaznъ <i>m.</i> I kiusaus	bujъ <i>adj.</i> tyhmä, hullu
blaženъ <i>adj.</i> autuas, onnellinen	bukařъ <i>m.</i> I kirjoittaja, kirjuri, kirjanoppinut
blađъ <i>m.</i> I haureus; ~ <i>dějati t. tvoriti</i> harjoittaa haureutta	byvati <i>impf.</i> III/e olla, tapahtua
bleďъ <i>f.</i> III pötypuhe, jaarittelu	byti olla; kts. Luku II: 8.
blizъ <i>prep.</i> lähellä (kts. Luku VII: 3.)	bъděti <i>impf.</i> IV/a valvoa, olla hereillä
blъgarъskъ <i>adj.</i> bulgarialainen	bъrati <i>impf.</i> I/b kerätä; <i>pr.</i> ber-e-
blúdo <i>n.</i> I vati, tarjotin, lautanen	c
blústi <i>impf.</i> I/a katsella, tarkkailla; ~ se pitää varansa, varoa (ketä, mitä: <i>otъ</i> <i>kogo, otъ česo</i>); <i>pr.</i> blud-e-	cěliti <i>impf.</i> IV/b parantaa
bo <i>part.</i> sillä, näet; usein tarpeetonta suomentaa, sijoittuu yleensä lauseen ensimmäisen painollisen sanan jälkeen; myös ubo	cělovanъje <i>n.</i> I tervehdys
bogatъ <i>adj.</i> rikas	cělъ <i>adj.</i> terve, ehjä, kokonainen
bogъ <i>m.</i> I jumala	cěna <i>f.</i> II hinta, raha
bojati se <i>impf.</i> IV/a pelätä (ketä, mitä: <i>kogo, česo</i>)	cěsařъ <i>m.</i> I keisari
boliti <i>impf.</i> IV/b sairastaa (mitä: <i>čimъ</i>)	cěsarъstvo <i>n.</i> I valtakunta; myös cěsarъstvъje
boľjъ <i>adj.</i> parempi; kts. Luku V: 3.1.	ceťa <i>f.</i> II pikkuraha, lantti
borisъ <i>m.</i> I Boris	cgъky <i>f.</i> V kirkko, temppeli
božjъ <i>poss.adj.</i> jumalan	cgъkъvъpъ <i>adj.</i> temppelin, temppeli-
braniti IV/b kieltää	cvětъ <i>m.</i> I kukka
branъ <i>f.</i> III taistelu	č
brat(r)ija <i>f.</i> II veljet; yksiköllinen kollektiivisana, attribuutti maskulii- nin monikossa	čajanъje <i>n.</i> I odotus, toivo
brat(r)ъ <i>m.</i> I veli	čarovанъje <i>n.</i> I magia, taikuus
brašъno <i>n.</i> I jauho(t)	časъ <i>m.</i> I aika, tunti, hetki
brašъnъse <i>n.</i> I ehtoollisleipä, ruoka	čaša <i>f.</i> II malja, ehtoollismalja
	četvrěnogъ <i>adj.</i> nelijalkainen
	čędo <i>n.</i> I lapsi
	čipъ <i>m.</i> IV malli, laatu, tapa
	čismę <i>n.</i> VI numero, luku; gen. čismene
	čisti <i>impf.</i> I/a lukea, laskea; <i>pr.</i> čyt-e-

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

čistъ <i>adj.</i> puhdas	desnica <i>f.</i> II oikea käsi
člověkoľubъсь <i>m.</i> I ihmisyštävä, ihmisrakas	desnъ <i>adj.</i> oikea(npuoleinen); <i>o desnaja</i> oikealla
člověkъ <i>m.</i> I mies, ihminen	dějati se <i>impf.</i> III/c tapahtua, olla tekeillä
člověčъ <i>adj.</i> ihmisen, ihmis-	dělo <i>n.</i> I tai VI teko, työ, toiminta
člověčъskъ <i>adj.</i> ihmisen, ihmis-	děľma <i>prep.</i> tähden (kts. Luku VII: 3.)
čřěvo <i>n.</i> I vatsa, kohtu	děti <i>f.</i> III lapset; plurale tantum
čřьnica <i>f.</i> II nunna	děti <i>pf.</i> III/b tehdä, panna; <i>pr.</i> dežd-e-
čřьпъсь <i>m.</i> I munkki	dětištъ <i>m.</i> I lapsi
čřьta <i>f.</i> II viiva, (kynän) veto	děťskъ <i>adj.</i> alaikäinen
čřьvlєnъ <i>adj.</i> punainen, purppura	děvica <i>f.</i> II neito, neitsyt, tyttö
čuditi se <i>impf.</i> IV/b hämmästyä, häm- mästellä, ihastella	dijakъ <i>m.</i> I diakoni (arupappi)
čъsomu <i>adv.</i> miksi?; pronominin čъto datiivimuoto	dijavoľъ <i>m.</i> I paholainen
čъstъ <i>f.</i> III kunnioitus, kunnia, arvostus	dionisъ <i>m.</i> I Dionysios
čъstъпъ <i>adj.</i> kunniallinen, kunnianarvoi- sa	diviti se <i>impf.</i> IV/b ihmetellä, hämmästyä (mitä, mistä: <i>otъ česo,</i> <i>česomu, o česomъ</i>)
čъto <i>pron.</i> mikä, jokin (kts. Luku IV: 6.)	dlъgъ <i>m.</i> I velka
d	dlъžьnikъ <i>m.</i> I velallinen
da <i>konj.</i> että, jotta, niin että; muuttaa verbin 3. persoonan indikatiivimuo- don imperatiiviksi	dobъ <i>adj.</i> hyvä
dajati <i>impf.</i> III/c antaa	dojiti <i>impf.</i> IV/b imettää
daleče <i>adv.</i> kaukana, kaukaa, kauas	domъ <i>m.</i> IV talo, koti
danъ <i>f.</i> III vero	doňьdeže <i>konj.</i> kunnes
dati <i>pf.</i> V antaa	do-stojati <i>impf.</i> IV/a olla luvallista, olla sopivaa (kenelle: <i>komu</i>); yksi- persoonainen
davidъ <i>m.</i> I David	dostoјьпъ <i>adj.</i> jonkin (<i>česo</i>) arvoinen, sopiva
daže <i>adv.</i> edes	dovъľeti <i>impf.</i> III/c tai III/e riittää
dekarolějъ <i>m.</i> I Dekapolis	dragъ <i>adj.</i> kallis, rakas
	drevľe <i>adv.</i> kauan, kauan sitten, jo kauan

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

drugъ *m.* I ystävä; määräisenä
adjektiivina: drugъjъ muu, toinen

дрьколъ *m.* III keppi, keihäs

дрьžati *impf.* IV/a pitää, pidellä, pitää
yllä

дрьžava *f.* II valtakunta

duša *f.* II sielu

duxъ *m.* I henki, mieli

dviğati *impf.* III/c vaivata, häiritä

dvoglasъnъ *adj.* kaksiaäninen;
substantivoituna 'digrafi', 'ligatuura'

dvoгъ *m.* I piha

dvъrъ *f.* III ovi

дъska *f.* II pöytä, taulu, kyltti

дъšti *f.* VI tytär

дъžдъ *m.* I sade

дънъ *m.* III ja VI päivä; gen. дъни tai
дъне

дънъсь *adv.* tänään

дънъсьнъ *adj.* tämänpäiväinen, tänäinen

e

egipъtëniнъ *m.* I egyptiläinen

eleoнъскъ *adj.*; *gora eleoнъska* Öljymäki

elinъ *m.* I kreikkalainen

elinъскъ *adj.* kreikkalainen

enuaгъ *m.* I tammikuu

episkopъ *m.* I piispa

epixaгъjъ *m.* I Epikharmos

eterъ *adj.* eräs, muuan, joku

evangeлъje *n.* I evankeliumi

f

farisëjъ *m.* I fariseus

filipъ *m.* I Philippos

filosofija *f.* II filosofia

filosofъ *m.* I filosofi

finičъskъ *adj.* foinikialainen

g

galileja *f.* II Galilea

galilëjъskъ *adj.* galilealainen

gatati *impf.* III/e loihtia, ennustaa

gazofilakijъ *m.* I uhriarkku (johon
pantiin almuja); myös gazofilakija *f.*

II

gаба *f.* II (pesu)sieni

gelъgota *f.* II Golgota

gladъ *m.* I nälkä, nälänhätä

glagolati *impf.* III/c puhua, sanoa

glagoлъ *m.* I sana, puhe, asia, tapahtuma

glasъ *m.* I ääni

glava *f.* II pää

glavъnъ *adj.* suuri, merkittävä

glëdati *impf.* III/e nähdä, katsoa

gluxъ *adj.* mykkä

gnëvati se *impf.* III/e vihoitella (kenelle:
na kogo)

gnëvъ *m.* I suuttumus, viha

godina *f.* II tunti

golаbъ *m.* III kyyhkynen

gora *f.* II vuori

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

goře *n.* I suru, murhe; ~ *tebě* voi sinua!
 gořkь *adj.* katkera, kitkerä
 gospodь *m.* III herra
 gospodьňь *poss.adj.* herran
 gradь *m.* I kaupunki
 gramatikija *f.* II kielitiede, kielioppi
 gramatikь *m.* I grammatikko
 grěxь *m.* I synti
 gręsti *impf.* I/a mennä, tulla, kulkea; *pr.*
 gręd-e-
 grobь *m.* I hauta
 grьčьskь *adj.* kreikkalainen; *grьčьsky*
 kreikaksi
 grьkь *m.* I kreikkalainen
 gumьno *n.* I vilja-aitta
 gybelь *f.* IV haaskaus, hätä, pula
 gьnati *impf.* I/b jahdata, vainota; *pr.* žen-
 e-
 ģ
 ģęlo *adv.* erittäin
 ģvēzda *f.* II tähti
 ģvēzdočьtenьje *n.* I tähtitiede
 i
 i *konj.* ja
 iaigь *m.* I Jairos
 ibo *part.* sillä, näet
 icęliti *pf.* IV/b (iz-cęliti) parantaa
 icęlati *impf.* III/e (iz-cęlati); kts. icęliti
 igemonь *m.* I maaherra

igьlinь *adj.* neulan; sanasta igьla neula
 ijakovь *m.* I Jakob
 ijerusalimь *m.* I Jerusalem
 ijuda *m.* II Juudas
 ijudeja *f.* II Juudea
 ijudejьskь *adj.* juutalainen
 ijudějь *m.* I juutalainen
 ili *konj.* tai, vai
 ilija *m.* II Elias
 imenovati *impf.* III/d kutsua, nimittää
 imęti *impf.* V tai III/e omata, omistaa,
 voida, pitää jonakin
 imeь *n.* VI nimi; *gen.* imene
 inь *pron.* toinen, muu (kts. **Luku IV: 7.**)
 ioanь *m.* I Johannes
 ioгьdanь *m.* I Jordan
 iosifь *m.* I Josef
 ipokritь *m.* I tekopyhä, teeskentelijä
 irodija *f.* II Herodias; kreikkalaisen
 originaalin mukainen heterokliittinen
 taivutus: *gen.* irodijady, *dat.*
 irodijadę
 irodь *m.* I Herodes
 isakь *m.* I Isak
 isęknați *pf.* II kuivua, ehtyä
 iskariotьskьjь *adj.* Iskariot
 iskati *impf.* I/b tai III/c etsiä, haluta
 is-pęti *pf.* I/a laulaa; *pr.* poj-e-
 is-plьniti *pf.* IV/b täyttää; ~ se täyttyä
 is-prositi *pf.* IV/b pyytää

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

is-pro-vrěšti *pf.* I/a kaataa, kumota; *pr.*
vrěž-e-

is-pustiti *pf.* IV/b päästää; ~ *duxъ* heittää
henkensä

is-teğati *impf.* III/e ja *pf.* III/c tutkia,
tarkastella

istina *f.* II totuus, todellisuus,
täsmällisyys

istinъ *adj.* tosi, oikeamielinen

istočъnikъ *m.* I lähde

is-tъknați *pf.* II kaivaa pois, repiä irti

isusъ *m.* I Jeesus

is-xoditi *impf.* IV/b tulla ulos, lähteä

isypati *impf.* III/e ja *pf.* III/c (iz-sypati)
sirotella, heittää pois

iti *impf.* I/a mennä, tulla, lähteä, kulkea;
pr. id-e- (kts. **Luku II: 14.1.**)

iz *prep.* (kts. **Luku VII: 3.**)

izbyтъкъ *m.* I liika, ylijäämä

iz-bъrati *pf.* I/b valita; *pr.* iz-ber-e-

izdaleče *adv.* kaukaa, matkan päästä

izdraiъ *m.* I Israel, israelilaiset

iz-ęti *pf.* I/a ottaa pois; *pr.* iz-ъm-e-

iz-goniti *impf.* IV/b, kts. iz-gъnati

iz-gъnati *pf.* I/b karkoittaa, häätää; *pr.*
izden-e-; vrt. gъnati

iz-iti *pf.* I/a tulla ulos, lähteä; *pr.* iz-id-e-;
vrt. iti

iz-nositi *impf.* IV/b tuoda esiin, kantaa
ulos

iz-vlěšti *pf.* I/a vetää esiin, vetää ulos; *pr.*
vlěč-e-

iz-vrěšti *pf.* I/a riistää (keneltä: *kogo*,
mitä: *česo*); *pr.* iz-vrěž-e-; vrt. vrěšti

izdekonъ *adj.* alkuperäinen

izditi *pf.* I/a (iz-žiti) kuluttaa, tuhлата; *pr.*
izdiv-e-; vrt. žiti

j

jadъ *m.* I myrkkyy

jako *adv.* miten, kuinka; *konj.* että, sillä,
koska, kuten, niin kuin

jakože *adv.* kts. jako

jama *f.* II kuoppa

jasli *f.* III kehto; plurale tantum

jasti *impf.* V syödä

jeda *adv.* entäpä jos, ehkä, kenties, ei kai

jedъva *adv.* vaivoin, työllä ja tuskalla

jegda *konj.* (silloin) kun

jeliko *adv.* niin monta kuin, niin paljon
kuin

jelikože *adv.* kts. jeliko

ješte *adv.* yhä, vielä

jeğa *f.* II sairaus

jeți *pf.* I/a ottaa; *pr.* im-e-

jezyкъ *m.* I kieli, kansa

jutro *n.* I aamu

jъ *pron.* hän, se (kts. **Luku IV: 2.**)

jъdeže *adv.* missä (relatiivinen)

jъže *pron.* joka, mikä (kts. **Luku IV: 4.**)

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

<p>k</p> <p>kadmъ <i>m.</i> I Kadmos</p> <p>kaijafa <i>m.</i> II Kaifas</p> <p>kako <i>adv.</i> miten</p> <p>каменьѣ <i>n.</i> I kivet; yksiköllinen kollektiivisana, predikaatti yleensä monikossa</p> <p>kamy <i>m.</i> VI kivi</p> <p>кареѣнаумъ <i>m.</i> I Karernaum</p> <p>каѣvana <i>f.</i> II temppeleirahasto, temppelein kassa</p> <p>katapetazma <i>f.</i> II verho, väliverho</p> <p>kesaѣъ <i>m.</i> I keisari; myös kesaѣъ</p> <p>kirilъ <i>m.</i> I Kyrillos</p> <p>kirinějъskъ <i>adj.</i> kyreneläinen</p> <p>kirinъjъ <i>m.</i> I Kyrenios, Quirinius</p> <p>klęti se <i>impf.</i> I/a vanhoa, antaa vala; <i>pr.</i> kльn-e-</p> <p>klętva <i>f.</i> II vala, lupaus</p> <p>klicati <i>impf.</i> III/c huutaa, mylviä</p> <p>klučiti se <i>pf.</i> IV/b sattua, tapahtua, täytyä (kenen: <i>komu</i>); yksipersonainen</p> <p>kosъlъ <i>m.</i> I Kocel</p> <p>kodrantъ <i>m.</i> I kuparikolikko (<i>quadrans</i>, roomalainen rahayksikkö)</p> <p>kolěno <i>n.</i> I polvi</p> <p>kolikъ <i>pron.</i> kuinka suuri, kuinka moni (kts. Luku IV: 7.)</p> <p>kolъmi <i>adv.</i> miten paljon; käytetään komparatiivin yhteydessä, esim. ~ <i>pače</i> miten paljon enemmän</p>	<p>konstantinъ <i>m.</i> I Konstantinos</p> <p>konъ <i>f.</i> III alku</p> <p>konъčina <i>f.</i> II loppu</p> <p>коръѣ <i>n.</i> I keihäs</p> <p>korabъlъ <i>m.</i> I laiva, vene</p> <p>kotorъjъ <i>pronominaalinen adjektiivi</i> joku, kukaan, mikä, kuka, kumpi; taipuu määräisen adjektiivin tavoin</p> <p>krajъ <i>m.</i> I reuna</p> <p>kramola <i>f.</i> II kapina, kansannousu</p> <p>kranъjevъ <i>adj.</i> pääkallon, pääkallo-</p> <p>krasota <i>f.</i> II kauneus</p> <p>krasti <i>impf.</i> I/a varastaa; <i>pr.</i> krad-e-</p> <p>kratъ <i>m.</i> I kerta</p> <p>krępiti se <i>impf.</i> IV/b inttää, väittää</p> <p>krępъkъ <i>adj.</i> väkevä, voimakas</p> <p>kroměšъnъ <i>adj.</i> ulkona oleva, ulkoinen</p> <p>krotъkъ <i>adj.</i> nöyrä, sävyisä</p> <p>krъvъ <i>f.</i> V veri</p> <p>krъstitelъ <i>m.</i> I kastaja</p> <p>krъstiti <i>impf./pf.</i> IV/b kastaa; ~ se ottaa kaste</p> <p>krъstъ <i>m.</i> I risti</p> <p>krъštenъje <i>n.</i> I kastaminen, kaste</p> <p>kupiti <i>pf.</i> IV/b ostaa</p> <p>kupovati <i>impf.</i> III/d, kts. kupiti</p> <p>kurъ <i>m.</i> I kukko</p> <p>kъ <i>prep.</i> (kts. Luku VII: 5.)</p> <p>kъjъ <i>pron.</i> mikä (kts. Luku IV: 6.)</p> <p>kъneğъ <i>m.</i> I ruhtinas</p> <p>kъniga <i>f.</i> II kirja, kirjoitus</p>
---	--

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

кѣпигѣѣји *m.* II kirjuri, kirjoittaja,
kirjanoppinut

кѣпнѣѣпнѣ *m.* I lainoppinut,
kirjanoppinut

къто *pron.* kuka, joku (kts. **Luku IV: 6.**)

къѣдо *pron.* jokainen (kts. **Luku IV: 6.**)

I

лакѣтъ *m.* VI kuynärpää, kuynärmitta

ланита *f.* II poski

латинѣскѣ *adj.* latinalainen; *latinѣsky*
latinaksi

лаѣавѣство *n.* I viekkaus, kierous

легеонѣ *m.* I legioona

лепто *n.* I pikkuraha, ropo

леѣати *impf.* IV/a maata

лѣностѣ *f.* III laiskuus

лѣрѣ *adj.* sopiva, säädyllinen, kaunis

лѣто *n.* I vuosi, kesä

ли *kysymyspartikkeli* -ko, -kö; *konj.* vai,
tai

лице *n.* I kasvot, naama

лише *adv.* vain

лишенѣје *n.* I puute, niukkuus, vähä

лихѣ *adj.* paha, huono, ylimääräinen;
komparatiivi лишѣѣ (kts. **Luku V: 3.1.**)

лобѣзати *pf.* III/c suudella

ловѣсь *m.* I kalastaja, metsästäjä,
pyydystäjä

луѣѣѣ *adj.* parempi, arvokkaampi (kts.

Luku V: 3.1.)

луна *f.* II kuu

лѣгати *impf.* III/c valehdella

лѣѣсѣвѣдѣнѣје *n.* I väärä todistus

лѣѣѣ *adj.* valheellinen, väärä

лѣстѣ *f.* III juoni, viekkaus

Í

Íubiti *impf.* IV/b rakastaa

Íuby *f.* V rakkaus, himo; ~ *tvoriti* tai
dѣjati harjoittaa haureutta

Íudinѣ *m.* I ihminen

Íudѣје *m.* III ihmiset; plurale tantum

Íudѣскѣ *adj.* ihmisten, ihmis-

Íutѣ *adv.* ankarasti, tuimasti, pahasti

m

malovѣрѣ *adj.* vähäuskoinen

malѣ *adj.* pieni, vähäinen

marija *f.* II Maria

mati *f.* VI äiti

mađriti sѣ *impf.* IV/b viisastella

mađrѣ *adj.* viisas

mažѣ *m.* I mies

metati *impf.* I/b tai III/c tai III/e heittää

meθodѣје *m.* I (epäsäännöllinen
nominatiivi) Methodios

mѣra *f.* II määrä, mitta, kohtuus

mѣseѣѣнѣ *adj.* Kuun, kuu-

mѣsto *n.* I paikka

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

меџеџь *m.* I hämmennys, epäjärjestys,
kapina
milisъjъ *m.* I Milesios (= Miletoslainen)
milostivъ *adj.* hyväsydäminen, lempeä
milostyňi *f.* II laupeus, myötätunto,
hyväntekeväisyys
mimo *adv.* ohi
minaџi *pf.* II mennä ohi, kulua (ajasta)
miro *n.* I voide, öljy
mirъ *m.* I maailma, rauha
mixailъ *m.* I Mikael
mlaďnъcъ *m.* I pienokainen
mlъva *f.* II hälinä, hämmennys
mlъviti *impf.* IV/b hälistä, olla
hämmennyksissä
mlъčati *impf.* IV/a olla vaiti
moliti *impf.* IV/b pyytää, anoa, rukoilla;
~ se rukoilla
moravъskъ *adj.* määriläinen
moře *n.* I meri
mosi *m.* I (gen. mosea) tai II (gen.
mosije) Mooses; epäsäännöllinen
nominatiivi
mošti *impf.* I/a voida, kyetä; *pr.* mož-e-
mrěža *f.* II verkko
mrъtvъ *adj.* kuollut
my *pron.* me (kts. **Luku IV: 2.**)
mysliti *impf.* IV/b pohtia, ajatella,
tuumia
mysъ *f.* III ajatus, aikomus, mielipide
myšъ *f.* III hiiri

мъногаџьdi *adv.* monta kertaa
мъного *adv.* paljon
мъногъ *adj.* suuri, moni; komparatiivi
мъноџajъ (kts. **Luku V: 3.2.**)
мъноџьstvo *n.* I suuri joukko, paljous
мънџети *impf.* IV/a luulla, arvella, uskoa;
~ se (yksipersonainen) näyttää,
vaikuttaa (kenestä: *komu*)
мъňjъ *adj.* pienempi, vähempi (kts.
Luku V: 3.1.)
мъсть *f.* III rangaistus, kosto
мъзда *f.* II palkkio, lahja

n

na *prep.* (kts. **Luku VII: 2.** ja **4.**)
načelo *n.* I alku
na-četi *pf.* I/a aloittaa; *pr.* na-čъn-e-
na-děti se *pf.* II/b toivoa; kts. děti
na-rajati *impf.* III/e juottaa
na-pasti *pf.* I/a hyökätä kimppuun (*na*
kogo, na čьto); *pr.* na-pad-e-
na-рlъniti *pf.* IV/b täyttää (millä: *česo*)
нарlънъ *adj.* täysi, täytetty; taipumaton
na-рlъnati *impf.* III/e täyttää (millä:
čimъ); ~ se täyttyä, koostua
наръсанъje *n.* I kirjoitus, kirjoillepano,
verollepano
na-ръsati *pf.* III/c kirjoittaa, panna
kirjoihin; ~ se kirjoittautua (verolle);
pr. na-piš-e-; myös na-pisati

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

na-rešti *impf./pf.* I/a kutsua, nimittää; ~
se olla nimeltään; *pr.* na-reč-e-
na-ricati *impf.* III/e kutsua, nimittää; ~ se
olla nimeltään
naročitъ *adj.* kuuluisa, erityinen
narodъ *m.* I kansa, väkijoukko
na-skakati *pf.* III/c syöksyä jonkin
päälle, kimppuun (*na čьto*)
na-slěditi *pf.* IV/b periä
na-sytiti *pf.* IV/b ravita, ruokkia
našъ *pron.* meidän (kts. **Luku IV: 3.**)
na-učiti se *pf.* IV/b oppia
na-ustiti *pf.* IV/b yllyttää
nazaretъ *m.* I Nasaret
nazaretъskъ *adj.* nasaretilainen
nazaręjъ *m.* I nasaretilainen
nazaręninъ *m.* I nasaretilainen
nađiti se *impf.* IV/b pitää, täytyä, yrittää
nađьmi *adv.* pakon edessä, pakotettuna,
pakolla
ne *part.* ei, kieltää edeltämänsä sanan
nebesъskъ *adj.* taivaan, taivaallinen
nebo *n.* VI taivas
nedagъ *m.* I vaiva, tauti
negodovati *impf.* III/d paheksua
nekrъštenъ *adj.* kastamaton
ne-na-vidęti *pf.* IV/a vihata
perovinъnъ *adj.* syytön
pergrazdъnъ *adj.* raskaana oleva

perъštevanъje *n.* I veruke, tekosyy;
perъštevanъjemъ *adv.* näön vuoksi,
teeskennellen
nesti *impf./pf.* I/a kantaa; *pr.* nes-e-
neumъvenъ *adj.* pesemätön, likainen
nevęrbъstvъje *n.* I epäusko, uskon puute
neže(li) *konj.* kuin; käytetään
komparatiivin yhteydessä
němъ *adj.* mykkä
ni *part.* ei(kä)
ničъtože *pron.* ei mikään (kts. **Luku IV:**
6.)
nijedinъže *pron.* ei yksikään (kts. **Luku**
IV: 7.)
nikoliže *adv.* ei koskaan
nikъjъže *pron.* ei mikään, ei kukaan (kts.
Luku IV: 6.)
ništъ *adj.* köydä
nižъnъ *adj.* alimmainen, ala-
noga *f.* II jalka
noštъnъ *adj.* öinen
nožъ *m.* I puukko
nравъ *m.* I mielenlaatu, luonne
nynę *adv.* nyt
nъ *konj.* mutta, vaan

o
o *prep.* (kts. **Luku VII: 2. ja 4.**)
ob *prep.* (kts. **Luku VII: 2. ja 4.**)
oba *pron.* molemmat (kts. **Luku IV: 7.**
ja **Luku VI: 4.**)

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

obače *konj.* mutta, kuitenkin, -han, -hän
obitěľnъ *adj.* asuin-, asumiseen liittyvä
oblakъ *m.* I pilvi
oblastъ *f.* III seutu, alue, valta, valtuus
oblěšti *pf.* I/a (ob-vlēšti) pukea; ~ se
pukeutua; *pr.* oblěč-e-
o-bľvati *pf.* III/c oksentaa
obratiti *pf.* IV/b (ob-vratiti) kääntää
obrazъ *m.* I tapa
ob-račiti *pf.* IV/b kihlata, luvata
ob-rěsti *pf.* III/b löytää; *pr.* ob-rešt-e-;
kts. **Luku II: 3.3.2.**
ob-rětati *impf.* III/e, kts. ob-rěsti
o-bujati *pf.* III/e menettää makunsa, tulla
mauttomaksi, seota päästään
obyčajъ *m.* I tapa
осьтъ *m.* I etikka
odežda *f.* II vaatetus, vaatteet
o-dějati *impf.* III/c, kts. o-děti
o-děti *pf.* III/b pukea, vaatettaa; o-dežd-
e-; kts. děti
odrěžati *impf.* IV/a pitää vallassaan,
hallita, piirittää, panna merkille
огнь *m.* III tuli; myös ogňъ *m.* I
oko *n.* VI silmä
o-krasti *pf.* I/a ryöstää (kenet: *kogo*); *pr.*
krad-e-
o-krъvaviti *pf.* IV/b pahoinpidellä verille
o-kušati *impf.* III/e kiusata, hännätä
o-myvati *impf.* III/e pestä
онъ *pron.* tuo (kts. **Luku IV: 5.**)

o-pъrěti se *pf.* III/c nojata, nojautua
(mihin: *česomъ, o čьto*)
oražъje *n.* I ase, aseet, aseistus
osaždenъje *n.* I tuomio
o-sađiti *pf.* IV/b tuomita
o-sijati *pf.* III/e valaista
o-slabiti *pf.* IV/b heikentää, sallia
osnovati *pf.* III/c perustaa, luoda perusta
o-soliti *pf.* IV/b suolata, maustaa suolalla
o-stati *pf.* II jäädä, jättää, sallia, mennä
pois; kts. stati
o-staviti *pf.* IV/b jättää, antaa, sallia
o-stavľati *impf.* III/e, kts. o-staviti
o-štutiti *pf.* IV/b tuntea (fyysisesti)
ot-iti *pf.* I/a lähteä pois, loitontua; *pr.* ot-
id-e-; kts. iti
otročę *n.* VI pikkulapsi, vauva; gen.
otročęte
otrokovica *f.* II tyttö
otrokъ *m.* I palvelija, poika, orja
otrovenъje *n.* I myrkytys
ot-vrěsti *pf.* I/a avata; *pr.* otvъz-e-
otъ *prep.* (kts. **Luku VII: 3.**)
otъkadě *adv.* mistä; myös otъkadu
otъ-pustiti *pf.* IV/b päästää, jättää,
vapauttaa, antaa anteeksi
otъ-puštati *impf.* III/e, kts. otъ-pustiti
otъradnъ *adj.* helppo, siedettävä
otъ-rešti se *pf.* I/a kieltää (mikä: *česo*,
keneltä: *komu*); *pr.* otъ-reč-e-
otъselě *adv.* tästä lähtien, tästedes

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

отътадѣ *adv.* sieltä
отътоли *adv.* siitä lähtien
отъ-věštati *pf.* III/e vastata
отъ-věštavati *impf.* III/e, kts. отъ-věštati
отъvěť *m.* I vastaus
отъ-vrěsti *pf.* I/a heittää pois; *pr.* отъ-
vгъz-e-
отъ-vrěšti sę *pf.* I/a kieltää, kiistää (kuka,
mikä: *kogo, česo*); *pr.* отъ-vгъž-e-;
kts. vrěšti
отъсь *m.* I isä
отъčьstvo *n.* I kotiseutu, kotimaa, suku
отъčьstvъje *n.* I kts. отъčьstvo
овъса *f.* II lammas
овъče *n.* VI lammas; gen. овъčete
овъде *adv.* tuolla
o-zirati sę *impf.* III/e katsella t. silmäillä
ympäriin
o-ženiti sę *pf.* IV/b (miehestä) mennä
naimisiin (kenen kanssa: *čěmь*)
o-žiti *pf.* I/a elpyä, parantua, nousta
kuolleista; *pr.* o-živ-e-; kts. žiti

p

pače *adv.* enemmän
padati *impf.* III/e pudota, putoilla
pakostъ *f.* III epäoikeudenmukaisuus,
loukkaus
paky *adv.* taas, jälleen, uudelleen
panamidъ *m.* I Palamedes

pasti (sę) *pf.* I/a kaatua, luhistua, pudota;
pr. pad-e-
pastyгъ *m.* I paimen
perгъсь *m.* I persialainen
pešti *impf.* I/a paistaa; ~ sę huolehtia,
kantaa huolta, piitata (kenestä, mistä:
o komь, o česomь); *pr.* peč-e-
petrъ *m.* I Pietari
pěськъ *m.* I hiekka
pěti *impf.* I/a laulaa; *pr.* poj-e-
pismę *n.* VI kirjain; gen. pismene
pišta *f.* II ruoka
pitěti *impf.* III/e ruokkia, ravita
piti *impf.* III/a juoda
plakati (sę) *impf.* III/c itkeä
plačъ *m.* I itku
plęsati *impf.* III/c tai III/e tanssia
plinati *pf.* II sylkeä, sylkäistä
plodъ *m.* I hedelmä
plъť *f.* III liha
po *prep.* (kts. **Luku VII: 2.** ja **4.**)
po-čivati *impf.* III/e levätä, nukkua
počъto *adv.* miksi
po-dobati *impf.* III/e pitää, täytyä;
yksipersonainen
podobънь *adj.* samankaltainen, sopiva
po-dvignati sę *pf.* II liikahtaa, kiiruhtaa,
yrittää
po-dviđati sę *impf.* III/e ja *pf.* III/c
järkkyä, vavista
podъ *prep.* (kts. **Luku VII: 2.** ja **6.**)

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

podъ-korpati <i>pf.</i> III/e ryöstää	pontъskъjъ <i>adj.</i> Pontius
roganъ <i>m.</i> I pakana	poņeže <i>konj.</i> koska, sillä, siksi että
progrebенъje <i>n.</i> I hautaaminen	popelъ <i>m.</i> I tuhka
progrëbanъje <i>n.</i> I hautaaminen	po-pirati <i>impf.</i> III/e tallata
po-gubiti <i>pf.</i> IV/b surmata, murhata	porъ <i>m.</i> I tai IV pappi
po-gublъti <i>impf.</i> III/e, kts. po-gubiti	po-raziti <i>pf.</i> IV/b iskeä, lyödä, tappaa
po-gy(b)nați <i>pf.</i> II kuolla	po-rağati se <i>pf.</i> III/e pilkata (kyllikseen)
po-jadati <i>impf.</i> III/e ahmia, mässäillä, riistää	po-sagnați <i>pf.</i> II (naisesta) mennä naimisiin (kenen kanssa: <i>za kogo</i>)
po-jëti <i>pf.</i> I/a ottaa; <i>pr.</i> po-im-e-; kts. jëti	poslëdъ <i>adv.</i> lopulta, lopuksi
po-kajati se <i>pf.</i> III/c katua	poslëžde <i>adv.</i> sitten, myöhemmin
po-kazati <i>impf.</i> III/e ja <i>pf.</i> III/c näyttää, rangaista	po-slušati <i>impf./pf.</i> III/e totella
po-kloniti se <i>pf.</i> IV/b polvistua	po-slušъstvovati <i>impf./pf.</i> III/d todistaa t. antaa lausunto jostakusta (<i>komu</i>)
pokloňenъje <i>n.</i> I kumarrus, ylistys	posrëdë <i>prep.</i> (kts. Luku VII: 3.)
po-kryvati <i>impf.</i> III/e peittää	po-stavъlati <i>impf.</i> III/e panna, asettaa (pystyasentoon)
po-kyvati <i>impf.</i> III/e nyökyttää, nyökytellä	postiti se <i>impf.</i> IV/b paastota
po-ložiti <i>pf.</i> IV/b panna, asettaa (makuuasentoon)	po-stradati <i>pf.</i> III/c kärsiä
polъ <i>m.</i> III puoli, puolikas	po-strajati <i>impf.</i> III/e rakentaa
polъğa <i>f.</i> II hyöty, apu	po-sъlati <i>pf.</i> III/c lähettää
po-mënați <i>pf.</i> II muistaa	potopъ <i>m.</i> I vedenpaisumus, tulva
po-mëtati <i>impf.</i> III/c tai III/e heittää, viskata	po-trești se <i>pf.</i> I/a tärähtää, järistä
po-milovati <i>pf.</i> III/d armahtaa	po-tvoriti <i>pf.</i> IV/b täydentää
po-mraçiti se <i>pf.</i> IV/b pimentyä	povelënъje <i>n.</i> I käsky
pomyšlënъje <i>n.</i> I ajatus, aivoitus	po-velëti <i>pf.</i> IV/a käskeä (ketä: <i>komu</i>)
po-nesti <i>pf.</i> I/a kantaa, alkaa kantaa	rovinъnъ <i>adj.</i> syyllinen, velvollinen
ponë <i>adv.</i> edes, vaikka vain	po-viti <i>pf.</i> III/a kääriä, kapaloida
po-nositi <i>pf.</i> IV/b herjata, pilkata	po-vrëšti <i>pf.</i> I/a heittää, viskata; <i>pr.</i> po- vrъž-e-; kts. vrëšti
	roxotъ <i>f.</i> III halu, himo

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

pravьda *f.* II oikeudenmukaisuus,
 periaate, totuus
 pravьdьnikъ *m.* I hurskas ihminen
 pravьdьнь *adj.* todellinen, aito, vilpitön,
 hurskas
 prazdьnikъ *m.* I juhla, juhlapäivä
 prě-byti *pf.* kestää, säilyä; kts. byti
 prědajanьje *n.* I perinne, vanha tapa
 prě-dati *pf.* V luovuttaa, pettää, kavaltaa
 prědъ *prep.* (kts. **Luku VII: 2.** ja **6.**)
 prě-iti *pf.* I/a mennä; *pr.* prě-id-e-; kts. iti
 prě-kratiti *pf.* IV/b lyhentää
 prěložеньje *n.* I käännös
 prě-ložiti *pf.* IV/b kääntää (kieltä)
 prělubodějanьje *n.* I aviollinen
 uskottomuus
 prělubу *f.* V haureus, synti
 prě-lьstiti *pf.* IV/b houkutella, vietellä
 prěmądrostь *f.* III suuri viisaus
 prěmo *prep.* (kts. **Luku VII: 5.**)
 prěnošеньje *n.* I kantaminen, siirtäminen
 prě-stapati *impf.* III/e rikkoo, toimia
 vastoin (ketä: *къ кому*, mitä: *въ*
что)
 prě-xoditi *impf.* IV/b lähteä, mennä
 prěžde *adv.* ennen, mieluummin; *prep.*
 (kts. **Luku VII: 3.**)
 prěždesědanьje *n.* I eturivin paikka
 presti *impf.* I/a kehrätä (lankaa); *pr.*
 prěd-e-
 pri *prep.* (kts. **Luku VII: 4.**)

pri-bližiti se *pf.* IV/b lähestyä, tulla
 lähelle
 pričьtnikъ *m.* I seurakunnan työntekijä
 pri-jęti *pf.* I/a ottaa vastaan, ottaa,
 hyväksyä, saada; *pr.* pri-(i)m-e-
 pri-kosnați se *pf.* II koskettaa (mitä:
česomь, česo)
 priležьno *adv.* uutterasti, sinnikkäästi,
 itsepäisesti
 pri-lępiti se *pf.* IV/b yhtyä
 pri-ložiti *pf.* IV/b lisätä
 pri-nesti *pf.* I/a tuoda
 pri-pasti *pf.* I/a langeta jalkojen juureen;
pr. pri-pad-e-
 pri-skъbьнь *adj.* murheellinen,
 surullinen
 prisno *adv.* aina
 pri-staviti *pf.* IV/b antaa, asettaa
 pri-stapiti *pf.* IV/b astua, tulla luokse
 priti *pf.* I/a tulla (pri-iti); *pr.* prid-e-; kts.
 iti
 pri-vesti *pf.* I/a tuoda, taluttaa paikalle;
pr. pri-ved-e-
 pri-voditi *impf.* IV/b, kts. pri-vesti
 pri-zьvati *pf.* I/b kutsua luokse
 pro-bosti *pf.* I/a pistää, lävistää; *pr.* pro-
 bod-e-
 pročь *adj.* toinen, muu
 pro-dajati *impf.* III/c, kts. pro-dati
 pro-dati *pf.* V myydä

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

pro-iti *pf.* I/a mennä läpi, kautta; *pr.* pro-id-e-; kts. iti
 pro-kaziti *pf.* IV/b; ~ *otročę vь sebě* tehdä abortti
 prokaženъ *adj.* spitaalinen
 pro-klęti (se) *pf.* I/a vanhoa väärä vala, kirotta; *pr.* pro-klъn-e-
 pro-klinati se *impf.* III/e, kts. pro-klęti
 pro-lijati *impf.* III/c läikyttää, valuttaa
 pro-peři *pf.* I/a ristiinnaulita; *pr.* pro-pъn-e-
 pro-po-vędati *impf.* III/e julistaa, profetoida
 pro-rešti *pf.* I/a profetoida; *pr.* pro-reč-e-
 prorokъ *m.* I profeetta
 prositi *impf.* IV/b pyytää
 pro-slaviti *pf.* IV/b ylistää
 pro-stręti *pf.* I/a ojentaa, suoristaa; *pr.* pro-stъr-e-; myös pro-stъręti IV/a
 prostъ *adj.* yksinkertainen, tavallinen
 pro-svętiti se *pf.* IV/b loistaa, hohtaa
 pro-xoditi *impf.* IV/b kulkea (läpi, kautta)
 pъvęje *adv.* ennen, muinoin
 pъvęnъcъ *m.* I esikoinen
 pъvoje *adv.* aluksi, ensimmäiseksi
 pъvonъzleženъje *n.* I kunniapaikka
 psalmъ *m.* I psalmi
 pustiti *pf.* IV/b hylätä, jättää
 puštati *impf.* III/e, kts. pustiti
 pъtica *f.* II lintu

pъsati *impf./pf.* III/c kirjoittaa; *pr.* piš-e-
r
 raba *f.* II orja(tar), palvelija(tar)
 rabyņi II orja(tar), palvelija(tar)
 rabъ *m.* I orja, palvelija
 radi prep. (kts. **Luku VII: 3.**)
 radovati se *impf.* III/d iloita; *radujъ se* terve!
 radostъ *f.* III ilo
 radъ *adj.* iloinen
 rana *f.* II haava, vamma, sairaus
 ras-kajati se *pf.* III/c katua
 ras-pasti se *pf.* I/a haljeta, hajota; *pr.* ras-pad-e-
 ras-peři *pf.* I/a ristiinnaulita; *pr.* ras-pъn-e-
 raspeři *n.* I ristiinnaulitseminen
 raspustъnъ *adj.*; *kъhigy raspustъnyje* erokirjat
 ras-tačati *impf.* III/e haaskata, tuhлата
 rasti *impf.* I/a kasvaa; *pr.* rast-e-
 rastislavъ *m.* I Rastislav, Rostislav
 ras-tręgati *impf./pf.* III/e repäistä, repiä
 ras-xytiti *pf.* IV/b ryöstää, anastaa
 ratъ *f.* III sota
 ravъvi *m.* opettaja; taipumaton
 raz-afati *impf.* III/e, kts. raz-oriti
 razbojъ *m.* I murha, ryöstömurha
 raz-dęliti *pf.* IV/b jakaa, sekoittaa, hajaannuttaa; ~ se jakaantua

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

raz-d-rušenʒe *n.* I tuho
raz-dʒrati se *pf.* I/b repeytyä; *pr.* raz-der-
e-
raz-iti *pf.* I/a hajaantua, joutua hajalle;
pr. raz-id-e-; kts. iti
raz-lačati *impf.* III/e erottaa
različnʒ *adj.* erilainen, monenlainen
raz-měsiti *pf.* IV/b sekoittaa; ~ se
sekoittua
raz-oriti *pf.* IV/b tuhota, hävittää
raz-uměti *impf./pf.* III/e ymmärtää, saada
tietoonsa, tuntea (fyysisesti)
razumʒ *m.* I järki, äly
raz-vraštati *impf.* III/e yllyttää, kiihottaa
rağati se *impf.* III/e pilkata (ketä: *komu*)
rağʒ *m.* I pilkka, herja, riita
rağka *f.* II käsi
rebro *n.* I kylki, kylkiluu
reče aoristi yks. 2./3. p. verbistä rešti
rešti *pf.* I/a sanoa; *pr.* reč-e-
rečʒ *f.* III puhe, kieli
rečʒkʒ *adj.* harva, harvinainen
rečka *f.* II joki, tulva
reža *f.* II raapustus
ređʒ *m.* IV rivi, järjestys
rimʒskʒ *adj.* roomalainen, latinalainen;
rimʒsky latinaksi
ritorikija *f.* II puhetaito, retoriikka
riza *f.* II vaate, kaapu
roditelʒ *m.* I vanhempi (suhteessa
lapsiin)

roditi *pf.* IV/b synnyttää; ~ se syntyä
rodʒ *m.* I suku, heimo
rotiti se *impf.* IV/b kiroilla, sadatella
rožďstvo *n.* I syntymä
rybağʒ *m.* I kalastaja
rʒci imperatiivi yks. 2./3. p. verbistä rešti

s

sadukejʒ *m.* I saddukeus; saddukeukset
olivat juutalainen uskonnollinen
ryhmä, joka kiisti ylösnousemuksen.
samʒ *pron.* itse (kts. **Luku IV: 7.**)
sapʒ *m.* I tai IV virka, arvo
sağota *f.* II sapatti, lauantai
sağʒnʒ *adj.* tuomio-, tuomion
se *pron.*; kts. sʒ
sejʒci *adv.* heti paikalla, välittömästi
selo *n.* I pelto, niitty, keto
selʒnʒ *adj.* niityn, niitty-
sestra *f.* II sisko
sědalo *n.* I tuoli, istuin
sědėti *impf.* IV/a istua
sěmeğ *n.* VI siemen; gen. sēmene
sěno *n.* I heinä, ruoho
sěsti *pf.* I/a istuutua; *pr.* sěd-e- (kts.
Luku II: 3.1.1.)
sėti *impf.* III/a kylvää
seğ *pron.* itse (kts. **Luku IV: 2.**)
sice *adv.* näin
sicʒ *pron.* tämä, tällainen (kts. **Luku IV:**
7.)

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

sidonъ <i>m.</i> I Sidon	sluxъ <i>m.</i> I huhu, kuuloaisti; <i>sluxa</i> (duaali) korvat
silā <i>f.</i> II voima, mahti, ihmeteko	slyšati <i>impf./pf.</i> IV/a kuulla
silъnъ <i>adj.</i> vahva, voimakas	slъnъce <i>n.</i> I aurinko
simaxъ <i>m.</i> I Symmakhos	sodoma <i>n.</i> I Sodoma; plurale tantum
simonidъ <i>m.</i> I Simonides	sodomъskъ <i>adj.</i> sodomalainen, Sodoman
simonъ <i>m.</i> I Simeon	solilo <i>n.</i> I vati, astia
sirija <i>f.</i> II Syyria	solomonъ <i>m.</i> I Salomon
sirъskъ <i>adj.</i> syyrialainen	solъ <i>f.</i> III suola
skadъlnikъ <i>m.</i> I savenvalaja	sotona <i>m.</i> II Saatana
skorъcъ <i>m.</i> I eunukki	sраdъ <i>m.</i> I astia, ämpäri
skotъ <i>m.</i> I karjaeläin, kotieläin, karja	srъdъce <i>n.</i> I sydän
skrъbъti <i>impf.</i> IV/a murehtia, surra	stado <i>n.</i> I lauma
skrъbъ <i>f.</i> III suru, murhe	starĕjъšina <i>m.</i> II päällikkö
skrъbъnъ <i>adj.</i> surullinen, murheellinen	starъcъ <i>m.</i> I vanhus, esi-isä
skrъžъtъ <i>m.</i> I narskutus	stati <i>pf.</i> II seisahtua, nousta seisomaan, pysähtyä, lakata, alkaa, ilmestyä, säilyä, selviytyä; <i>pr.</i> stan-e- (kts. Luku II: 14.6.)
skvozъ <i>prep.</i> (kts. Luku VII: 2.)	stĕna <i>f.</i> II seinä, muuri, kallio
skvrъniti <i>impf.</i> IV/b liata, turmella	stlъpotvoĕnъje <i>n.</i> I (Baabelin) torni
slastъ <i>f.</i> III nautinto, mielihyvä; <i>vъ</i> ~ mielellään	stojati <i>impf.</i> IV/a seisoa
slava <i>f.</i> II kunnia, maine	stradati <i>impf.</i> III/c kärsiä
slaviti <i>impf.</i> IV/b ylistää	strana <i>f.</i> II maa, seutu, puoli
slĕdъ <i>m.</i> I jälki; <i>vъ slĕdъ</i> ja <i>vъ slĕdy</i> jäljessä, perässä (kenen, minkä: <i>kogo, česo</i>)	stranъnъ <i>adj.</i> vieras; <i>substantivoituna</i> muukalainen
slĕръ <i>adj.</i> sokea	strastъ <i>f.</i> III kipu, tuska, kärsimys, sairaus
slĕръcъ <i>m.</i> I sokea	strašivъ <i>adj.</i> säikky, pelokas, arka
slovĕninъ <i>m.</i> I slaavi	straxъ <i>m.</i> I pelko, kauhistus
slovĕnъskъ <i>adj.</i> slaavilainen; <i>slovĕnъsky</i> slaaviksi	straža <i>f.</i> II vartio, vartiovuoro
slovo <i>n.</i> VI sana, puhe, kertomus, asia	
sluga <i>m.</i> II palvelija	

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

strěšti *impf.* I/a vartioida; *pr.* strěž-e-
strojiti *impf.* IV/b rakentaa, luoda
suxъ *adj.* kuiva
svěštъnikъ *m.* I lampunjalka
světilъnikъ *m.* I lamppu
světiti *impf.* IV/b valaista, antaa valoa
světъ *m.* I valo
svęťъ *adj.* pyhä
svinъja *f.* II sika
svoboditi *pf.* IV/b vapauttaa
svojъ *pron.* oma (kts. **Luku IV: 3.**)
synъ *m.* IV poika
съ *prep.* (kts. **Luku VII: 3. ja 6.**)
съ-birati *impf.* III/e, kts. съ-бѣрати
съ-blazniti съ *pf.* IV/b kieltää (kenet,
mikä: *o komъ, o česomъ*)
съ-blažnati *impf.* III/e houkutella,
viekoitella, vietellä
съ-blúdati *impf.* III/e säilyttää, noudattaa
съ-бѣрати *pf.* I/b kerätä, koota; ~ съ
kokoontua, kerääntyä, kasautua; *pr.*
съ-ber-e-
съ-četati *impf./pf.* III/e yhdistää, liittää
yhteen
съ-dělati *pf.* III/e tehdä
съ-grěšiti *pf.* IV/b tehdä väärin, tehdä
syntiä
съkazatelъ *m.* I tarinankertoja, kirjailija
съ-kazati *impf.* III/e ja *pf.* III/c sanoa,
ilmoittaa, selittää, kertoa
съ-kopъčati *pf.* III/e lopettaa

съ-lagati *pf.* III/e säilyttää, liittää yhteen
съ-lěsti *pf.* I/a laskeutua, tulla alas; *pr.*
съ-lěz-e-
съ-mirati *impf.* III/e rauhoittaa, rakentaa
rauhaa
съ-motrěti *impf./pf.* IV/a katsoa
съnědъno *n.* I ruoka, syötävä; muodolli-
sesti adjektiivin epämääräinen neut-
rin yksikkömuoto
съnęťje *n.* I oikeus, oikeusistuin
съn-iti *pf.* I/a laskeutua; ~ съ kokoontua;
pr. съn-id-e-; kts. iti
съnъ *m.* I uni
съnъmište *n.* I temppeli, synagoga
съnъmъ *m.* I kokous, kokoontuminen,
neuvosto
съ-pasati *impf.* III/e, kts. съ-pasti
съpasenъje *n.* I pelastus
съ-pasti *pf.* I/a pelastaa
съpasъ *m.* I pelastaja
съpati *impf.* IV nukkuu
съsadъ *m.* I astia, väline, instrumentti,
tavara
съ-trěti съ *pf.* I/a tuhoutua, pilaantua; *pr.*
съ-тъr-e-
съ-tvoriti *pf.* IV/b, tehdä
сътъnikъ *m.* I sadanpäällikkö, kenturio
съvėdětělъstvo *n.* I todistus
съ-vėdětělъstvovati *impf.* III/d todistaa
съvětъ *m.* I sopimus, neuvonpito

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

съ-вѣзати *impf.* III/e ja *pf.* III/c köyttää,
sitoa

съвѣзѣнѣ *m.* I vanki

съ-хранити *pf.* IV/b peittää, kätkeä, panna
talteen, säilyttää, pelastaa

съзadi *adv.* takaapäin

съ-зидати *impf.* III/e, kts. съ-зѣдати

съ-зѣвати *pf.* I/b kutsua yhteen, kokoon;
pr. съ-зов-е-

съзѣданѣje *n.* I luominen, luomistyö

съ-зѣдати *pf.* III/c rakentaa, luoda; *pr.* съ-
зид-е-

съ *pron.* tämä (kts. **Luku IV: 5.**)

съде *adv.* tässä, täällä

съребро *n.* I hopea

съребрѣникъ *m.* I hopearaha

š

širota *f.* II leveys, laajuus

šujь *adj.* vasen, vasemmanpuoleinen; *o*
šujqja vasemmalla

t

takožde *adv.* myös

такъ *pron.* tällainen, sellainen (kts. **Luku**
IV: 7.)

talitakumъ (arameaa) herää, tyttö!

tatъba *f.* II ryöstö, varkaus

тадѣ *adv.* sinne

тектонъ *m.* I kirvesmies

тешти *impf.* I/a juosta; *pr.* теѣ-е-

teti *impf.* I/a lyödä, piestä; *pr.* теп-е-

tetraarxъ *m.* I neljännesruhtinas

tělo *n.* I tai VI ruumis, elimistö

těmъže *adv.* niinpä, näin ollen

тиръ *m.* I Tyros

тишина *f.* II hiljaisuus, tyyni

титъль *m.* I (päälle)kirjoitus, otsake

то *konj.* niin, sitten

тоѣеньje *n.* I vuotaminen, vuoto

толи *adv.* sitten, sen jälkeen

толико *adv.* niin monta, niin paljon (mitä:
česo)

толикъ *pron.* niin suuri, niin moni (kts.
Luku IV: 7.)

трасъ *m.* I myrsky, maanjäristys

трепетати *impf.* III/c vapista, täristä

трѣбовати *impf.* III/d tarvita (mitä: česo)

трѣсти *impf./pf.* I/a ravistaa; ~ се järjestä,
täristä

труждати *impf.* III/e vaivata, häiritä; ~ се
työskennellä, rehkä, raataa,
ahkeroida

тръжиште *n.* I aukio, kauppatori

тръжьникъ *m.* I kauppias

ту *adv.* siellä, tuolla

туждь *adj.* vieras, ulkomaalainen, toiselle
kuuluva

твоjь *pron.* sinun (kts. **Luku IV: 3.**)

творити *impf.* IV/b tehdä

ты *pron.* sinä (kts. **Luku IV: 2.**)

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

тысѣтъникъ *m.* I (tuhannen sotilaan joukko-osaston) komentaja

тъ *pron.* tuo, se (kts. **Luku IV: 5.**)

тъгда *adv.* silloin

тъкъмо *adv.* vain, ainoastaan; myös
тъкъму

тъšťанъje *n.* I kiire, kiiruhtaminen

тъжде *pron.* (tuo) sama (kts. **Luku IV: 5.**)

тъма *f.* II pimeys

тъмъница *f.* II vankila

u

u *korostava partikkeli* todellakin, todellakaan

u-běžati *pf.* IV/a paeta (ketä, mitä: *kogo*, *česo* tai *otъ kogo*, *otъ česo*)

ubijъstvo *n.* I murha

u-bitі *pf.* III/a tappaa

ubo *part.*; kts. bo

ubogъ *adj.* köyhä

u-bojati *se pf.* IV/a pelästyä, säikähtää (ketä, mitä: *kogo*, *česo*), joutua pelon valtaan

učenikъ *m.* I oppilas

učenъje *n.* I opetus

učiti *pf.* IV/b opettaa (ketä: *kogo*, kenelle: *kogo*, mitä: *česomu*)

u-dariti *pf.* IV/b lyödä

u-daviti *pf.* IV/b kuristaa, tukehduttaa

udobъ *adv.* helppoa; komparatiivi
udoběje

u-gnětati *impf.* III/e puristaa, tungeksia

u-goditi *pf.* IV/b tehdä mieliksi, miellyttää

u-krasti *pf.* I/a varastaa, ryöstää (mitä: *čъto*); *pr.* u-krad-e-

u-kryti *pf.* III/a kätkeä; ~ *se* kätkeytyä

uměti *impf.* III/e osata, tietää

u-mirati *impf.* III/e, kts. u-mrěti

u-moliti *pf.* IV/b pyytää

u-mrěti *pf.* I/a kuolla; *pr.* u-mъr-e-

umъ *m.* I järki

u-piti *se pf.* III/a juoda itsensä humalaan

u-po-dobiti *pf.* IV/b verrata (ketä, mitä: *kogo*, *čъto*, keneen, mihin: *komu*, *česomu*)

u-pojiti *pf.* IV/b juottaa humalaan

u-rězati *pf.* III/c leikata irti, katkaista

u-sěknąti *pf.* II mestata, katkaista pää

u-slyšati *pf.* IV/a kuulla, saada kuulla

u-spěti *pf.* III/a saavuttaa, saada aikaan, ehtiä

uspěxъ *m.* I menestys

usta *n.* I suu; plurale tantum

ustavъ *m.* I raja, rajoitus, sääntö

ustrojenъje *n.* I tarkkuus, täsmällisyys, järjestys

u-strojiti *pf.* IV/b laittaa järjestykseen, rauhoittaa

ustъně *f.* II huulet; duale tantum

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

<p>u-těšiti <i>pf.</i> IV/b lohduttaa utrě <i>adv.</i> huomenna utrějъ <i>m.</i> I huomispäivä utrěнь <i>adj.</i> huominen u-tvrěditi sę <i>pf.</i> IV/b lujittua, vahvistua, parantua utvrěždenъje <i>n.</i> I vahvistus, tuki uva <i>int.</i> hah! u-věděti <i>pf.</i> V saada tietää u-vrěsti <i>pf.</i> I/a avata, raottaa; <i>pr.</i> u-vrěz- e- uxo <i>n.</i> VI korva; duaali <i>f.</i> III uši u-zьrěti <i>pf.</i> IV/a nähdä; <i>ty</i> uzьriši, <i>vy</i> uzьrite omapa on asiasi, asianne u-žasati sę <i>impf.</i> III/e pelätä u-žasnați sę <i>pf.</i> II kauhistua užasъ <i>m.</i> I pelko, kauhistus uže <i>adv.</i> jo; myös juže</p> <p>v</p> <p>vaditi <i>impf.</i> IV/b syyttää, syytellä (ketä: na kogo) varaava <i>m.</i> II Barabbas vařati <i>impf.</i> III/e ehtiä edelle, juosta edellä (kenen, minkä: kogo, čьto) vašъ <i>pron.</i> teidän (kts. Luku IV: 3.) večeřa <i>f.</i> II illallinen velikъ <i>adj.</i> suuri velьbađъ <i>m.</i> I kameli velьjъ <i>adj.</i> suuri velьževolъ <i>m.</i> I Belsebul, Saatana</p>	<p>veseliti sę <i>impf.</i> IV/b iloita vesti <i>impf./pf.</i> I/a viedä; <i>pr.</i> ved-e- věděti <i>impf.</i> V tietää věkъ <i>m.</i> I aika, ikä, ikuisuus vēньсь <i>m.</i> I seppele vēra <i>f.</i> II usko; vēra iměti uskoa, vēra jeți alkaa uskoa vērovati <i>impf./pf.</i> III/d uskoa vēštati <i>impf.</i> III/e puhua, kertoa, ilmoittaa vētrъ <i>m.</i> I tuuli vešte <i>adv.</i> enemmän viděti <i>impf./pf.</i> IV/a nähdä vina <i>f.</i> II vika, syy vita <i>f.</i> II bēta (kreikan aakkoston toinen kirjain) vitanija <i>f.</i> II Betania vitъsaida <i>f.</i> II Betsaida vitъleemъ <i>m.</i> I Beetlehem vladyka <i>m.</i> II valtias vlasti <i>impf.</i> I/a hallita (mitä: čimь); <i>pr.</i> vlad-e- vlastъ <i>f.</i> III valta vlasvimija <i>f.</i> II pyhäinhäväistys, jumalanpilkka vlěšti <i>impf.</i> I/a vetää, raahata; <i>pr.</i> vlěč-e- vlěšъvenъje <i>n.</i> I noituminen, magia vlъna <i>f.</i> II aalto voda <i>f.</i> II vesi voditi <i>impf.</i> IV/b viedä, ohjata, johtaa vojevoda <i>m.</i> II maaherra</p>
---	--

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

vojinъ <i>m.</i> I sotilas	вънезаара <i>adv.</i> yhtäkkiä
vojъ <i>m.</i> I sotilas	вън-ити <i>pf.</i> I/a mennä sisään; <i>pr.</i> вън-ид- e-; kts. ити
вола <i>f.</i> II tahto	вънъ, вънѣ <i>adv.</i> ulos, ulkona
врачеванъе <i>n.</i> I lääkitseminen, sairaanhoito	въ-пасті се <i>pf.</i> I/a pudota (sisään); <i>pr.</i> въ- pad-e-
врачь <i>m.</i> I lääkäri	въ-прашати <i>impf.</i> III/e, kts. въ-просити
врагъ <i>m.</i> I paholainen, vihollinen	въ-просити <i>pf.</i> IV/b kysyä
vrata <i>n.</i> I portti; plurale tantum	въprostа <i>adv.</i> helposti, ongelmitta
вражда <i>f.</i> II suuttumus, viha	въ-saditi <i>pf.</i> IV/b istuttaa, panna sisään
vrěmę <i>n.</i> VI aika; <i>въ vrěmę (kogo, česo)</i> jnkn aikana; gen. vrěmene	въselenaja <i>f.</i> maailmankaikkeus; muodollisesti määräisen adjektiivin yksikön feminiinimuoto
vrěšti <i>pf.</i> I/a heittää; <i>pr.</i> въжъ-e-; imperatiivi въжѣ	въskaja <i>adv.</i> miksi
vrětište <i>n.</i> I säkki	въs-krěsiti <i>pf.</i> IV/b herättää kuolleista, nostaa
въгъръ <i>m.</i> I luola, pesä	въskrěšenъe <i>n.</i> I ylösnousemus
въгъху <i>prep.</i> yllä, päällä (kts. Luku VII: 3.)	въs-krěsnaѣti <i>pf.</i> II nousta (kuolleista)
vy <i>pron.</i> te (kts. Luku IV: 2.)	въskrěsnovenъe <i>n.</i> I ylösnousemus
vyšňaja <i>n.</i> korkeus, korkeudet, yläilmat; muodollisesti määräisen adjektiivin monikollinen neutrimuoto	въs-pěti <i>pf.</i> I/a laulaa; <i>pr.</i> въs-roj-e-
vyšňň <i>adj.</i> ylimmäinen, ylä-	въ-stati <i>pf.</i> II nousta ylös; kts. stati
въ <i>prep.</i> sisällä (kts. Luku VII: 2. ja 4.)	въstoci <i>m.</i> I itä; plurale tantum, hypoteettinen yksikkö въstokъ
въ-kusiti <i>pf.</i> IV/b maistaa	въs-trābiti <i>pf.</i> IV/b soittaa torvea, toitottaa
въ-lěsti <i>pf.</i> I/a mennä sisään; <i>pr.</i> въ-lěz- e-	въs-xotěti <i>pf.</i> III/c ja IV/a haluta; kts. xotěti
въ-ložiti <i>pf.</i> IV/b panna sisään	въ-vrěšti <i>pf.</i> I/a heittää sisään; <i>pr.</i> въ- въжъ-e-; kts. vrěšti
въ-měštati се <i>impf.</i> III/e mennä, asettua sisään	въ-xoditi <i>impf.</i> IV/b mennä sisään
въ-mětati <i>impf.</i> III/e heittää (sisään)	въz-braňati <i>impf.</i> III/e kieltää
вънѣтъ <i>adv.</i> sisään, sisälle	

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

vъz-buditi *pf.* IV/b herättää
vъz-dati *pf.* V antaa
vъz-eti *pf.* I/a ottaa; *pr.* vъz-ьm-e-
vъz-glagolati *pf.* III/c alkaa puhua,
syyttää (ketä: *na kogo*)
vъz-glasiti *pf.* IV/b huudahtaa, alkaa
puhua, laulaa (kukosta)
vъz-imati *impf.* III/c; *pr.* vъz-emí-e-; kts.
vъz-eti
vъz-iti *pf.* I/a lähteä, mennä, nousta; *pr.*
vъz-id-e-; kts. iti
vъz-lešti *pf.* I/a asettua makuulle,
syömään; *pr.* vъz-lež-e- (kts. **Luku**
II: 3.1.1.)
vъz-ležati *impf.* IV/a maata, syödä
seurassa (roomalaiset aterioivat
makuullaan)
vъz-lijati *impf.* III/c kaataa, valuttaa; *pr.*
vъz-lěj-e-
vъz-ložiti *pf.* IV/b panna, asettaa, laittaa
vъz-lubiti *pf.* IV/b rakastua, alkaa
rakastaa, mieltä
vъz-mošti *pf.* I/a voida, pystyä; *pr.* vъz-
mož-e-
vъz-nessi *pf.* I/a kohottaa, nostaa
vъz-pъznati *pf.* II pistää, lävistää,
kiinnittää pistämällä
vъz-vějati *pf.* III/c alkaa puhaltua
vъz-věsiti *pf.* IV/b hirttä; ~ se hirttäytyä
vъz-vratiti *pf.* IV/b palauttaa; ~ se palata
vъz-ъpiti *pf.* III/a huutaa

vъ-zъvati *pf.* I/b kutsua
vъ-zьgreti *pf.* IV/a katsoa
vъ-žagati *impf.* III/e syyttää
vъsegda *adv.* aina
vъsěktъ *adj.* jokainen, kaikenlainen (kts.
Luku IV: 7.)
vъsь *pron.* koko, kaikki (kts. **Luku IV:**
7.)

x

xalъdejъ *m.* I kaldealainen,
babylonialainen
xlamida *f.* II viitta
xlěbъ *m.* I leipä
xoditi *impf.* IV/b käydä, kulkea
xorazinъ *m.* I Korasin
xotěti *impf.* III/c ja IV/a haluta;
käytetään joskus futuurin
apuverbinä; myös xьtěti; kts. **Luku**
II: 14.4.

xramina *f.* II talo, koti, rakennus, pesä
xramъ *m.* I temppeli, pyhättö
xraniti *impf.* IV/b pitää, säilyttää,
suojella
xristosъ *m.* I Kristus; taivutusvartalona
xrist-
xuliti *impf.* IV/b pilkata, häpäistä
xvaliti *impf.* IV/b kiittää, ylistää
xytrostъ *f.* III taito, viisaus

z

Jussi Halla-aho
Muinaiskirkkoslaavin sanasto

za *prep.* (kts. **Luku VII: 2. ja 6.**)
za-děti *pf.* III/b pakottaa (kenet: *komu*);
 pr. za-dežd-e-
za-klinati *impf.* III/e pyytää, manata
zakonъ *m.* I laki, määräys
zaŋe *konj.* sillä, koska
zapadi *m.* I länsi; plurale tantum
za-рѣвати *pf.* III/c alkaa sylkeä
za-po-veděti *pf.* V määrätä
zapověď *f.* III määräys, testamentti
za-prětiti *pf.* IV/b kieltää
za-vezati *impf.* III/e ja *pf.* III/c selvittää
zavistъ *f.* III kateus, mustasukkaisuus
za-žešti *pf.* I/a sytyttää palamaan; *pr.* za-
 žež-e-
zaǫbъ *m.* I hammas
zemlā *f.* II maa
zemleměrenъje *n.* I maantiede,
 maanmittaus
zevedejъ *m.* I Sebedeus
zima *f.* II talvi; *zimě* talvella
zlъčъ *f.* III sappi
znamenъje *n.* I merkki
zъloba *f.* II huonot asiat, epäkohdat;
 kollektiivinen
zъlъ *adj.* paha, huono
zъvati *impf.* I/b kutsua
zъdanъje *n.* I luominen, rakentaminen

že *part.* taas, puolestaan; usein
tarpeetonta suomentaa; lausekonnek-
tori, sijoittuu yleensä lauseen
ensimmäisen painollisen sanan
jälkeen
želěti *impf.* III/e haluta, tahtoa
žena *f.* II nainen, vaimo
žestosъdъje *n.* I kovasydämys,
 sydämettömyys
žedati *impf.* III/c janota, olla janoinen
žeti *pf.* III/b kyntää, korjata viljaa; *pr.*
 žьŋ-e-
židovinъ *m.* I juutalainen
židovъskъ *adj.* juutalainen
žila *f.* II jänne, suoni
žiti *pf.* I/a elää; *pr.* živ-e-
žitъje *n.* I elämä, omaisuus
žitъnica *f.* II vilja-aitta
životъ *m.* I elämä
živъ *adj.* elävä
žrěbъjъ *m.* I arpa, porra

ž